

تَسْلَامٌ وَهُ تَابَال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

تَشْلِيمٌ وَنَيْسٌ: بَاهَانِ كِسْر 786

ئاللاھ شۇنداق بىر زاتكى: ئۇ سىلەرنى بىر جاندىن (يەنى ئادەم ئەلەيھىسسالامدىن) ياراتتى، (ئادەم ئەلەيھىسسالامنىڭ) ئۇنىسى - ئۇلپەت تېلىشى ئۈچۈن، خوتۇنىنى (يەنى ھەۋۋانى) ئۇنىڭ ئۆز جىنىسىدىن ياراتتى (سۈرە ئەئراق: 189 ئايەت)

ئايال - ئاللاھ نۇرى اللە ھەق سۇبھانى ۋەنەئالا بىرىنچى ئايال ھەۋۋانى ئەركەك يەنى ئادەمنىڭ قوۋۇرغىسىدىن ياراتقان،

مەن بۇ ھالەتتىن بىر ئىلاھى ھېكمەت ھېس قىلىمەن: ئىنسان تىنىنى قوۋرغىسىدىن ئاجرىتىپ بولمىغاندەك، ئەرنى ئايالىدىن ئايرىش بەكمۇ قىيىن، ئاللاھ ئىنسانىيەت ئەۋلادىنى داۋام ئەتتۈرۈش ئۈچۈن ئايالغا ئانىلىق بەختىنى ۋە ھوقۇقىنى بەرگەن، ئايال ئەر ئۈچۈن ھاياتىنىڭ ئەڭ شېرىن بىر قىسمى، شۇنداقلا بەختنىڭ، شادلىقنىڭ سەۋەبىغا ئايلانغان.

قۇرئان كىرىمەدە شۇنداق دېيىلگەن: «ئاللاھ شۇنداق بىر زاتكى: ئۇ سىلەرنى بىر جاندىن (يەنى ئادەم ئەلەيھىسسالامدىن) ياراتتى، (ئادەم ئەلەيھىسسالامنىڭ) ئۇنىسى - ئۆلپەت ئېلىش ئۈچۈن، خوتۇنى (يەنى ھەۋۋانى) ئۇنىڭ ئۆز جىنىسىدىن ياراتتى»

(سۈرە ئەئراڧ: 189-ئايەت)

يەنە قۇرئان كىرىمەدە شۇنداق دېيىلگەن: «ئۇلار (يەنى ئاياللار) سىلەر ئۈچۈن كىيىمدۇر (يەنى ئۇلار سىلەرگە ئارىلىشىپ ياشايدۇ ۋە كىيىم بەدەنگە يېپىشقاندەك يېپىشىدۇ)،

سىلەرمۇ ئۇلار ئۈچۈن كىيىملەر (يەنى سىلەرمۇ ئۇلارغا ئارىلىشىپ ياشايسىلەر كىيىم بەدەنگە

يېپىشقاندەك يېپىشىسىلەر» (سۈرە بەقەرە 187 - ئايەتنىڭ بىر قىسمى)

ئىنسانىيەتنىڭ ئاخىرقى پەيغەمبىرى خاتىمەننەبىي مۇھەممەد مۇستافا سەللەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام ۋەسەللەم ئاياللارنى ئۇلۇغلاش ئۇنىڭ ئورنىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش خوتۇن - قىزلار ھوقۇقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش جەھەتتە پۈتۈن ئىسلام ئۈمىتىغا ئەمەس، بەلكى پۈتۈن ئىنسانىيەت بۇنياسىغا شانلىق نەمۇنە تىكلەپ بەردى. ئۇزاتتىن رىۋايەت قىلىنغان ھەدىسلىرىنى بىر ئەسلەپ كۆرۈڭ: «ئۆز ئايالىغا مېھرى - شەپقەتلىك كىشىلەر ئارىشىدىكى ئەڭ ياخشى كىشىلەردۇر».

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن نىمىنى ئەڭ ياخشى كۆرىسىز دەپ سوراشقاندا: «ئايالىنى خۇشبۇي نەرسىلەرنى، ۋە نامازنى» دەپ جاۋاب بەرگەن بۇنى بىر شائىر تۇندىكىدەك چىرايلىق نەزم يازغان:

خوتۇن - قىزلار، خۇشبۇيلىق مېھرى،

بۇ دۇنيادا بىلغا بولدى جا

كۆڭلۈم خۇش كۆرۈم قارىسى،

بار شادلىقىم نامازدا ئەمما .

پەيغەمبىرىمىز ئاياللىرى ھەم ئۇ زاتقا نىسبەتەن پەكسىز ھۆرمەت، ساداقەت، ئىتائەت، مۇھەببەتلىرىنى ئەڭ يۇقىرى دەرىجىدە ئاتىغان ئىدى، پەيغەمبىرىمىزنىڭ بىرىنچى خانىمى ئۇمىمۇل مۇئەننىن ھەزرىتى ئەدەبىچە تۇل كۇبرا (رەزىيەللاھۇ ئەنھەا) قەبىلىسىدە ئەڭ ئابرويلىق، بەدولەت نەسەبى ئېسىل ۋە ھۈزەل ئايال ئىدى، بۇ ئاقىلە خانىم رەسۇلۇللاھنىڭ راستچىل، پاك، ئەخلاىق، خۇشخۇي بىر زاتلىقىنى تونۇپ يىتىپ ئۆزى ئەلچى قۇيۇپ ئۇ زاتى مۇبارەككە ياتلىق بولدى، پۈتۈن بايلىقىنى، مېھىر - مۇھەببىتىنى، قوش قوللاپ تۇتتى، پەيغەمبىرىمىزنىڭ ھەقىقەتنى يەتكۈزۈش يولىدا تارتقان جاپا - مۇشەققەتلىرىگە، ئازابلىرىغا، ئەرزىيەتلىرىگە شېرىك بولدى، قىيىن كۈنلەردە يېپىنچا ھەم يۆلەنچۈك بولدى، كەنجى خانىمى ئۇمىمۇل مۇئەننىن ھەزرىتى ئائىشە سىدىق (رەزىيەللاھۇ ئەنھەا) رەسۇلۇللاھتىن ئەڭ كۆپ ھەدىس رىۋايەت قىلغان، سەپداشلاردىن بولۇپ

قالى، پەيغەمبىرىمىزنىڭ كۆرسەتمە، يوليورۇقلىرىنى، ۋەز نەسىھەتلىرىنى ئىسلام

ئۆمىتىگە يەتكۈزۈشتە ئەڭ كۆپ خىزمەت قىلى پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد مۇستافا
سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسسالەمنىڭ قىزى بەرزىتى فاتىمە زەھرا (رەزىيەللاھۇ ئەنھەا) ئىمام
بەسەن ۋە ئىمام بەھۇسەين كەبى تەۋەررۇك ئىنسانلارنى تەربىيلىگەن ئەڭ ئالىيخاناب
ئايال سۈپىتىدە تارىخ بەتلىرىدىن ئورۇن ئالغان.

ئىسلامدا ئايالنىڭ ئورنى ۋە قەدىر قىممىتى:

مۇسۇلمان ئاياللارغا پەيغەمبىرىمىز تەرىپىدىن مەرىپەت قىلىنغان خۇشخەۋەرلەر ئىنتايىن
كۆپ، مەسىلەن رەسۇل ئەكرەم سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسسالەم: «بىر ئايال ئۆز ئېرىگە
ئىتائەت قىلسا، ئاللاھ ئالىدىكى بۇرچىنى ئادا قىلسا ۋە ئاللاھ ئەمرىنى بەجا كەلتۈرسە
ئۇنىڭغا شەپقىتىنىڭ ساۋابىغا ئوخشاش ساۋاب بېرىلىدۇ.» دەپ مەرىپەت قىلىدۇ.

يەنە پەيغەمبىرىمىز سەللەللاھۇ ئەلەيھىس سەلامنىڭ باشقا بىر ھەدىس شەرفلىرىدە: <<تۇپ
قىزىن شەرىئەت ئەھكاملىرىدىن پىقارماي، تەربىيە قىلىپ قاتارغا قوشقان ئانا جەننەتتە مەن
بىلەن بىرگە>> دېيىلگەن.

شەرىئەت ئەھكاملىرىغا كۆرە ئايالنىڭ ھەق - ھوقۇقلىرى تۆۋەندىكىچە ئادا قىلىنىشى لازىم:

1. ئاياللارغا ياخشى مۇئامىلىدە بولۇش، ئۇلارغا نىسبەتەن شېرىن سۆز، مېھرىبان، مۇلايىم
مۇناسىۋەتتە بولۇش، يولسىزلىق ۋە قوپاللىق قىلماسلىق كېرەك، بۇ ھەقتە پەيغەمبىرىمىز
سەللەللاھۇ ئەلەيھىس سەلام شۇنداق مەرىھەمەت قىلغان: <<سىزلەرنىڭ ياخشىلىرىڭىز
ئاياللارغا ئوتۇنلىرىڭىزغا ياخشى مۇئامىلىدە بولغانلىرىڭىزدۇر>> يەنە پەيغەمبىرىمىز: <<ئاياللار
خۇسۇسىدا ئاللاھتىن قورقۇڭ پۈتكۈن ئۇلارنى سىز ئاللاھتىن ئامانەت ئالغانسىز >> دەيدۇ،
ھەدىسلەردە كېلىشىپ پەيغەمبىرىمىز ئاياللار ۋە بالىلارنى ئۇچراتسا سالام قىلاتتى يەنى ئۇلارغا
سالام ئارقىلىق مېھرىبانلىق قىلاتتى.

2. ئاياللارنى ئۇرمانلىق، قۇرئان كىرىمىدە ئاللاھۇ ھەقسۇبھانى ۋەتەئالا: << سىلەر
سەركەشلىك قىلىشىلىرىدىن قورقىدىغان ئاياللارغا نەسىھەت قىلىڭلار (بۇ ئۇنۇم بەرمىسە)
بىر تۇشەكتە بىللە ياتماڭلار (بۇمۇ ئۇنۇم بەرمىسە) ئۇلارنى ئەدەپلەش مەقسىتىدە
ئاستىراق ئۇرۇڭلار. ئەگەر سىلەرگە ئىتائەت قىلسا ئۇلارنى بوزەك قىلىش خىيالىدا بولماڭلار .

اللھ ھەققىدەن سىلەردىن ئۈستۈندۈر بۈيۈكتۈر (اللھ ئاياللارغا زۇلۇم قىلغانلارنى

جازالايدۇ.﴾ (سۇرە نىسا 34 - ئايەت) دەپ مەرھەمەت قىلغاندەك ئىتائەتسىز ئايالنى تەربىيە ۋە ئاخىرقى چارە سۈپىتىدە ئاغرىتماستىن ئاستىراق ئۇرۇشقا رۇخسەت بېرىلگەن، لېكىن پەيغەمبىرىمىز بولسا ئاياللىرىنى پەقەت ئۇرمىغان، بەھەم ئۇلارنى ئۇرغانلارغا قارشى تۇرغان: «ئەرلەر ھەممە بولدى؟ خوتۇنلىرىنى قۇل كەبى ئۇرىدۇ، يەنە كېچىسى ئۇلار بىلەن مۇلاھەزەتتە بولىدۇ» دېگەن مۇبارەك ھەدىس سۆزىمىزنىڭ دەلىلىدۇر، شۇنىڭدەك ئاياللارغىمۇ ئەرلىرىگە ئازار بەرمەسلىك بۇيرۇلغان، مۇئاز ئىبنى جەبەل رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى: پەيغەمبىرىمىز مۇنداق دەيدۇ: «قايسى ئايال ئېرىگە ئازار بەرگەندە ئۇ كىشىنىڭ پەقۇر بۇپتى ئۇ ئايالغا: «ئاللاھ بىنىڭنى ئالسۇن ئۇ كىشىگە ئازار بەرمە، چۈنكى شۇبەھىسىز ئۇ سىنىڭ يېنىدا مېھمان - مۇساپىرىدۇر پات ئارىدا سەندىن ئايرىلىپ يېنىمىزغا قايتىپ كېلىدۇ» دەيدۇ»

3. ئىسلامدا ئاياللارنى بالىلارنى ئۆلتۈرۈش مەنئى قىلىنغان الله ھەقسۇبجھانى ۋەتەئالا مەرھەمەت قىلىدۇ: «كەمبەغەللىكتىن قورقۇپ بالىلىرىڭلارنى ئۆلتۈرمەڭلار. ئۇلارنىڭ ۋە سىلەرنىڭ رىزىقلىرىنى بىز بېرىمىز ئۇلارنى ئۆلتۈرۈش ھەقىقەتەن پوڭ ھۇناھتۇر» (سۇرە بەنى ئىسرائىل 31 - ئايەت) «ھەماقەتلىك ۋە نادانلىقلىرىدىن بالىلىرىنى ئۆلتۈرگەن ۋە الله نامىدىن يالغان ئېيتىپ الله رىزىق قىلىپ بەرگەن نەرسىلەرنى ھارام بىلگەن كىشىلەر ھەقىقەتەن زىيان تارتتى ئۇلار ھەقىقەتەن (توغرا يولىدىن) ئاداشتى ھەدايەت تاپمىدى» (سۇرە ئەنئام

ئىسلام قانۇنىدا بەتتا ئۇرۇش ۋاقتىدىمۇ ئاياللار ۋە بالىلارنى ئۆلتۈرۈش قاتتىق پەكەلەنگەن، پەيغەمبىرىمىز: <<كىمكى ئىككى قىزنى ۋايىغا يەتكۈچە باقسا بەننەتكە مەن بىلەن بىرگە

كىرىدۇ>> دەپ ئوتتۇرا ۋە كۆرسەتكۈچ بارمىقىنى يانمۇ - يان قىلىپ كۆرسەتكەن،

4. ئاياللارنىڭ ئىلىم ئۆگىنىشى، ئايال ۋە ئەر مۇسۇلمانلارغا ئىلىم ئۆگىنىش فەرزى ئەينىدۇر قۇرئان كىرىمە ئاياللارغا ئاس كەلگەن ئايىتى كەرىمىدىن (مەسىلەن: ئەۋرەتلىرىنى بېيىش، بالا ئېمىتىش، ئىدەت ۋاقتى، تالاق توغرىسىدا..... بېگەنگە ئوخشاش) باشقا بارلىق ئايەتلەر ئاللاھنىڭ بەشەرىيەتكە ئەر - ئايالغا قىلغان ئورتاق خىتابىدۇر، شۇنداقلا ئىلىم پەققىدىكى پاقىرىقلارمۇ شۇلارنىڭ جۈملىسىدىندۇر، ئىسلامدا ئەماندىن كېيىن

تۇرىدىغان مۇھىم فەرز - ئىلىم ئىلىشتۇر (فەرز بېجىرىلىشى شەرت بېگەنلىكتۇر)

بەبرائىل ئەلەيھىسسالامنىڭ پەيغەمبىرىمىزگە يەتكۈزگەن بىرىنچى ۋەھىيى بەھم <<ئوقۇ!>> بولغان، ئاللاھ بەندىسىنى تەپەككۈر قىلىپ تەبىئەتكە قاراپ تەبەھىل بىلەن ئۆزىنى تونۇشنى خالايدۇ، قارىغۇلارچە تەقىسى ئەمان كەلتۈرۈشنى ياخشى كۆرمەيدۇ،

پەيغەمبىرىمىز: «ئىلىم پىندا بولسىمۇ بېرىپ ئۆگىنىڭلار» دېگەن، ۋەھالەنكى ئەينى پەيتتە چىن (بۇخۇگو) بۇتلار ۋە بۇتپەرەستلەر ماكانى ئىدى، لېكىن ئۇ زات ئۇنىڭدىن ئەندىشە قىلمىدى، پۈتكى ئاللاھنىڭ قۇدرىتىنى نامايان قىلىدىغان سان - ساناقسىز دەلىللەرنى ئەقىل بىلەن تونۇپ يەتكەن ئىنسان ئۇنىڭ ۋەھدانىيىتىگە ئىمان كەلتۈرگەنچە، رەببىگە شېرىك كەلتۈرمەيدۇ، ئەكسىچە ھەق تەلەپسە بولىدۇ.

ھازىر مۇسۇلمانلار ئارىسىدا ئىلىم دېگەندە، پەقەت دىن ئىلىم تىلغا ئېلىنىدۇ، بۇ خاتا ئىسلامدا «دىن» «دىن»، «دۇنياۋى» دېگەن كەپلەر يوق، ئىلىم ھەرقايسى ساھەلەر بويىچە ئايرىلغان خىلاس: فىقھ، ھەدىس، تىبابەت، بىناكارلىق، ئاسترونومىيە، تارىخ، جۇغراپىيە ۋە ھەكازا، مۇسۇلمانلار قۇرئان ۋە سۈننەتكە ئەمەل قىلغان ۋاقىتلىرىدا ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئىلىمنىڭ ھەممە ساھەلىرىدە دۇنياغا تونۇلغان ئالىملار يېتىشىپ چىققان، بۇنىڭغا ئۆزىمىزنىڭ (ئۆزبېكىستاننىڭ) ۋە تەنداشلىرىمىز: ئەل - خارەزىمى، ئەبۇ ئەلى ئىبنى سىنا، ئەبۇ رەيھان بىرۇنى، ئۇلۇغبەك، ئەلگامە زەمەخشەرى ۋە باشقا كۆپلەپ ئالىملارنى كۆرسىتىشىمىزمۇمكىن.

5. ئاياللارنىڭ ھەقىقىي پەيغەمبىرىمىز مۇنداق دېگەن: «ئاياللارنىڭ ئەرلىرىنىڭ

زىممىسىدىكى ھەقىقىي ياخشى تاماق ياخشى كىيىم بىلەن تەمىنلەشتۇر»

اللھ ھەقسۇبۇھانى ۋە تەئالا مەرھەمەت قىلىدۇ: «پەرۋەردىكارنىڭ پەقەت ئۇنىڭ ئۆزىگە ئىبادەت قىلىشىڭلارنى ۋە ئاتا - ئاناڭلارغا ياخشىلىق قىلىشىڭلارنى تەۋسىيە قىلىشى ئۇلارنىڭ بىرى يا ئىككىسى قول ئاستىدا بولۇپ ياشىنىپ قالسا ئۇلارغا ئوھوي دېمىگەن (يەنى مالالىقىنى بىلدۈرىدىغان شۇنچىلىك سۆزىمۇ قىلمىغان) ئۇلارنىمۇ دۇشكەلىمىگەن ئۇلارغا

ھۆرمەت بىلەن يۇمشاق سۆز قىلغىن» (بەنى ئىسرائىل سۇرىسى 23 - ئايەت)

پەيغەمبىرىمىز سەللەللاھۇ ئەلەيھىس ۋەسەللەم: كىمگە ئەڭ كۆپ ياخشىلىق قىلىش

توغرىسىدىكى سوئالغا ئۈچ قېتىم «ئاناڭغا» دەپ تەكرار جاۋاب بەرگەندىن كېيىن

«ئاناڭغا» دېگەن.

ئىسلامدا ئانا ياكى ئايال ھەققىدە ئېتىبار شۇ قەدەركى: ئانا مۇشەرك بولسىمۇ يۇقىرىقى ھەققىنى يوقاتمىغان بولىدۇ، پەقەت ئاتا-ئانا پەرزەنتىگە ياكى ئەر ئايالىغا ئىسلامدىن تاشقىرى يەنى ئىسلامغا زىت ھەرىكەت قىلىشقا بۇيرۇسا ياكى شۇغۇللانسا ئۇ ھالدا ئۇلارغا ئىتائەت قىلىنمايدۇ، ئاللاھقا ئىسيان قىلغۇچىلارغا ئىتائەت قىلىنمايدۇ بۇ ھەدىس شەرىفە ئۇچۇق كۆرسىتىلگەن: «ئاللاھقا ئىسيان قىلغۇچىلارغا ئىتائەت قىلىنمايدۇ»

ئىسلامىي ئائىلە پاراغىتى:

مۇسۇلمان ئايالغا خۇش خەۋەرلەر ئىتتىيىن كۆپ: پەيغەمبىرىمىز سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللىم: «بىر ئايال ئۆز ئېرىگە ئىتائەت قىلسا، ئاللاھنىڭ ئالدىدىكى بۇرچىنى ئادا قىلسا، ۋەزىپىلىرىنى بېجىرسە ئۇنىڭغا شەھىدنىڭ ساۋابى بىلەن ئوخشاش ساۋاب بېرىلىدۇ» دېگەن يەنە پەيغەمبىرىمىزنىڭ باشقا بىر ھەدىس شەرىفىدە: «ئۇچ قىزنى شەرىئەت ئەھكاملارىدىن چىقارماي، تەربىيە قىلىپ قاتارغا قوشقان ئانا جەننەتتە مەن بىلەن بىرگە» دېيىلگەن. ئاياللارنى يۈكسەكلىككە كۆتۈرگەن، ۋە شەرەپ تاجىنى كىيىدۈرگەن ئىسلام دىنى، ئائىلە مەسلىھىتىمۇ جىددىي قارايدۇ، نەسلىنى پاكلاش، نەپسىنى يېغىش، جەمئىيەتنى تۈرلۈك ئەخلاقسىزلىقلاردىن، شەھۋەتلىك پائالىيەتلەردىن ئاسراش تىنچ ۋە پاراۋان ھاياتنى ۋەجۇبقا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ھەرىكەت قىلىدۇ. ئىسلامىي تەربىيە ئەر-خوتۇن ۋە پەرزەنتلەر ئوتتۇرىسىدا

چوڭقۇر مۇھەببەت مېھرى - شەپقەت رىشتىسىنى باغلاش ئاساسىغا قۇرۇلغان،

پەيغەمبىرىمىز: «ئۆيلىنىڭلار، كۆپىيىڭلار مەن ھەقىقەتەن باشقا پەيغەمبەرلەر ئارىسىدا ئۈمىتىمنىڭ كۆپلۈكى بىلەن پەخىرلىنىمەن» دەيدۇ. يەنە بىر ھەدىس شەرىفىدە بىزگە شۇنداق ئەمىر قىلىدۇ: «كىمكى ئۆيلىنىشكە قادىر تۇرۇقلۇق ئۆيلەنمىسە ئۇ بىزدىن ئەمەس»

مەدەنىيەت ھەققىدە تولۇق پۇشەنچىگە ئىگە بولغانلار، بۇنىڭ رايىتىنى نەپىس ئىستەكلىرىنى مەيۇب دەرىجىسىگە كۆتۈرگەنلەر، ئۇنداق ئادەملەر بىر تەرەپتىن ھۇزۇر ھالداۋەتتىن بۇزماسلىق، يەنە بىر تەرەپتىن بولسا بايلىق توپلاش خىيالىدا ئاتلە قۇرۇشنى ئارتۇقچە دەپ ھېسابلايدۇ. بۇنداق كىشىلەر كاشانىلەردە ياشايدۇ، خەلق ئارىسىدا بىئولوگىيە ھەققىدە گەپ ساتىدۇ، نوپۇسنى ئازايتىشنى باھانە قىلىپ ئائىلىگە قارشى چىقىدۇ. ھالبۇكى بۇ شەيتاننى لەئىنىڭ تەۋسىيىدۇر، بۇنى نوپۇس ھەر قانچە كۆپەيمىسۇن ئوزۇق يېمەك تۈگەپ كەتمەيدۇ، ياراتقان ئاللاھ رىزىق بېرىشكە ھەم قادىر. قۇرۇقلۇقتىكى ئوزۇقلۇق پۈتۈنلەي تۈگىگەن تەقدىرىمۇ، دېڭىزلاردىكى ئوزۇقلۇق ئىنسانىيەتنى بېقىشقا يېتەرلىك، بۈگۈنكى كۈندە ياۋروپا ئەللىرىدە نوپۇسنىڭ كۆپ قىسمىنى قىزىلار ئىگىلەپ كەتكەنلىكتىن ياشلار ئازىيىپ كەتكەنلىكىدىن ئەندىشىگە پۇشكەنلىكى كۆزىتىلمەكتە بۈگۈن ئامېرىكىدا ھەر مىنۇتتا بىر جىنايەت سادىر بولماقتا، ھەر ئالتە مىنۇتتا بىر ئايالغا باسقۇنچىلىق قىلىنىۋاتىدۇ، ياۋروپالىقلار ھەم ئەڭ كۆپ خەۋپسىزەيدىغان ھادىسە —

باسقۇنچىلىقتۇر

ئىسلام ئائىلە مەسلىھەتچىسى قارايدۇكى بەككەنە ئەر - ئايالنىڭ ئامال بار ئۇچراشماستىن تەلەپ قىلىنىدۇ، بەھرىر مۇسۇلمان نەسلى ۋە نەپسىنى ئاسراش بىلەن پۈتۈن دۇنيا لەززەتلىرىگە ھۇزۇر ھالەتتەگە ھەقىلىق رەۋىشتە ئېرىشىدۇ، تۈرلۈك دىن ۋە قوۋملارنىڭ قانۇن - قانۇنلىرىگە نەزەر سالىساق ئايال ئىنسان قاتارىغا قۇيۇلمىغانلىقىنى كۆرىمىز .

مەسىلەن ھىندىستاندا ئايال كىشى ھارام ۋە ئۇنىڭ پاكلىنىشى مۇمكىن ئەمەس دەپ قارىشىدۇ، ئىسلامدا بولسا ئايال سابىق دوست ۋە مېھرىبان رەپقە، بىز جەننەتنى ئانىلارنىڭ ئايىغى ئاستىدىن ئىزدەيمىز، ئايالنىڭ خاتالىقلىرىنى تۈزىتىشكە ھەرىكەت قىلىنىمىزدا ئۇنىڭغا قاتتىق ئازار بېرىشتىن ساقلىنىشقا تىرىشىمىز

يېڭىدىن تۇرمۇش قۇرغان ياشلىرىمىز ئۆز ئائىلىلىرىنىڭ مۇستەھكەم، تىنچ خاتىرجەم بۇلىشى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى لازىم. سالىھ يېقىتتىمىزگە سالىھ قىزنى ئىزدەنگەنكىمىز، ئۇنىڭ ھۈزەللىكى، بايلىقى مەرتىۋىسى ئەمەس بەلكى تەقۋالىقىنى

ئەخلاقى ۋە تەربىيە كۆرگەن ئائىلىسىنى نەزەرگە ئېلىشىمىز لازىم، كۈيۈنۈل تاللاشتا ھەم شۇ خۇسۇسىيەتلەرگە ئېتىبار قىلىشىمىز زۆرۈر، بىر دەملىك كۈزەللىك، ئەبەدى ھالاۋەتنى بۇزۇپ قويدۇ، ئاخىرى ئاقىۋەتتە ئائىلە خارابلىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

پەيغەمبىرىمىز: «**ھەدىيە بىر ئادەمنى يىراقلىشىشقا» دەپ ئەمىر قىلغاندا ساھابىلەر «ھەدىيە بىر ئادەمنى «ئىككى مەنىسىنى سوراقتىن، رەسۇلۇللاھ: «زالالەتتە قالغان كۈزەل ئايال» جاۋاب بەردى، ياشاش ئىسلاھى تەربىيە ئالمىغان، ماددىي كۈزەللىككە دەز كېتىدۇ. بىزىن بىر يىگىت ياكى قىزنىڭ ئەخلاقى سورالسا ھەقىقەتنى ئېيتىش بۇرچىمىزدۇر. ھالبۇكى توغرا سۆزلەمەسلىك ھەقىقەتنى يوشۇرۇش، ئەھۋاللىرى ئۇچراپ تۇرىدۇ ھويلى ئۇنىڭ بىلەن بىز ياشاشقا قىلماقچى بولىمىز، ھالبۇكى بۇ يالغانچىلىق، ھايات بىلەن ئوينىشىدۇ، راستچىل كىشى بىلەن يوشۇرمايدۇ، پەيغەمبىرىمىز: «**سالىھ بىر ئايالغا ئۆيلەنگەن كىشى بىلەن ۋەزىپىسىنىڭ يېرىمىنى ئادا قىلغان ھېسابلىنىدۇ، ئەمدى قالغان يېرىمىنى ھەم بېجىرسۇن» دەپ بۇيرۇدى.****

زامانىمىزدا ئايرىم مۇسۇلمان ئائىلىلەر توپلۇق ۋە سەرپ خىراجەتلەرنى ھەممىدىن ئاشۇرۇپ تۇرمۇشنى قىيىنلاشتۇرۇۋېتىدۇ، رەسۇلۇللاھ: «**ئىككىنچى ئەڭ ياخشى ئادەم بولغىنىدۇر» دەپ مەرىھەمەت قىلغان.**

شۇنى ئەستىن چىقارماسلىقىمىز لازىمكى: بالىلارغا يېشىغا يەتكەن ھەر بىر يىگىت - قىزنىڭ تۇرمۇش قۇرۇشىغا ئاتا - ئانا جاۋابكاردۇر.

پەيغەمبىرىمىزنىڭ قىزى ھەزرىتى فاتىمە زەھرا (رەزىيەللاھۇ ئەنھىھا) نىڭ توپلۇقى: كۈرپە، ياستۇق، كوزا، مەش، پىيالە، ئىككى كىيىم ۋە ھىلەمدىن ئىبارەت بولغان، ئائىلە بابىدۇقلىرى كېيىنچە ئېھتىياجغا ئاساسەن ئاستا - ئاستا پەيدا قىلىش مۇمكىن.

دېنىمىز ئىجازىتىگە كۆرە نىكاھ مۇراسىمىدا ئۈزۈك تاقىلىش ھەدىيىلەر بېرىلىشى توغرا،
تويلىرىمىزدا زىياپەت بېرىش، ئالاھىدە شۇكرانە ئېيتىش كەبى سۈننەت ئەمەللەر بىلەن بىر
قاتاردا دېنىمىزدا بۇلىمىغان تۈرلۈك ئادەتلەر بىلەن قۇراشتۇرۇپ ئۆتكۈزۈلمەكتە.
ئەرنىڭ ئايالى ئالدىدىكى ۋەزىپىسى يېكۈزمەك، كىيىۋرمەك، سالامەتلىكىنى ساقلىماق،
باشپاناھ بىلەن تەمىنلەمەك، كېلىشىپ دۆلەت ئىچى سىرتىنى ساياھەت قىلماق، نومۇسنى
ھەمىيە قىلماق، ئايالىنى بىگانە كۆزىدىن ئاسرىماق، ئايالنىڭ ئېرى ئالدىدىكى بۇرچى بولسا
ئىسلامدىن پېكىنمەسلىك شەرتى بىلەن ئىتائەتلىك بولماق، ھەتتا ئىبادەت قىلىشدا ھەم
رۇخسەت سورىماق، بىگانىلەر بىلەن سۆزلەشمەسلىك، بالىلىرىنى تەربىيە قىلماق، ۋە ئېرىنىڭ
مال - مۈلكىنى قوغدىماقتىن ئىبارەتتۇر.

غەربلىكلەرنىڭ ئايالغا بولغان مۇناسىۋىتى ئاياللارغا ئەركىنلىك، بەخت - سائادەت بېرىش
نىقابى ئاستىدا ئۇنى بىر ئۇچۇم پۇلدارلار ۋە بۇزۇقلارنىڭ ئەرمىسىگە ئايلاندۇرۇپ
قويغىنى، خوجايىنلار ئايالنىڭ ئالاھىدە ئاتا قىلغان ھۈزەللىكىدىن غەرەزلىك مەقسەتلىك ھالدا
ئۆز مىلىنى ئېلان قىلىش ئۈچۈن پايدىلىنىۋاتقىنى، ھەققىدە كۆپ يېزىش مۇمكىن،
ئەركىنلىك، ھۈزەل ھايات ۋەدە قىلىش باھانىسىدە ئاياللارنىڭ فىتى مەشغۇلاتلىرىدىن،
ئائىلە پاراخىتىدىن، پەرزەنت تەربىيىسىدىن مەھرۇم قىلىپ ئەرلەر بېجىرىشكە ئېرىشىدىغان
ئىغىر مۇشەققەتلىك مېھنەتلەرگە سېلىۋاتقانلىقى ھەققىدە ھەم كۆپلەپ مىساللار
كەلتۈرۈشمىز مۇمكىن، ئەمما ئۇنىڭ بىلەن ئاياللارنى بەختلىك قىلالايمىز، يارىلانغان
قەلبلەرگە تەسەللى بېرەلمەيمىز، ئاساسى ھەپ: ئايالنى ئەسلى ماكانى ئائىلە باغرىغا،
پەرزەنتلىرى قۇپچىغا، قايتۇرۇشتا، ئۇنىڭغا ئانىلىق بەختىنى، ئاياللىق مۇكەررەملىكىنى، ئۇنىڭ
ھۈزەللىك ۋە نازاكتىنى، ھايا ۋە ئىپتىنى، قايتۇرۇپ بېرىشتە قالدى،

كىشىنى سىناشقا بىر ئان كۆرسە بەس،

سۆيەمسەن؟ سۆيەمسەن دەپك سۇرسا بەس،

كەش مەس ئالتۇننى پەرق تېتەلمەسە،

ئىلىپ تازغنا سر تاشقا سۇرسە بەس،

يۈسۈپ خاس بەھابىب

ئىشقىن جان مۇلكىدە سۇلتان ئىرۇر،

شاھۇ - گادا ئۇنگە پۇ يەكسان ئىرۇر،

بۇزابدك

گۈل يۈز يار ھېچ كەمگە نېسىپ ئەتمەس ئىكەن،

تا ئۇنىڭ بىلغا سانجىلماي تىكەن

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي بَصَرِي نُورًا وَفِي
سَمْعِي نُورًا وَعَنْ يَمِينِي نُورًا وَعَنْ يَسَارِي نُورًا وَفَوْقِي
نُورًا وَتَحْتِي نُورًا وَأَمَامِي نُورًا وَخَلْفِي نُورًا وَاجْعَلْ لِي
نُورًا وَفِي رِوَايَةِ عَصَبِي وَلَحْمِي وَدَمِي وَشَعْرِي وَبَشْرِي
كَانَ يَقُولُهُ فِي دُعَائِهِ.

اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبِ وَقُدْرَتِكَ عَلَيَّ الْخَلْقِ أَحْيِنِي
مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا
لِي اللَّهُمَّ وَأَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَأَسْأَلُكَ
كَلِمَةَ الْإِخْلَاصِ فِي الرِّضَاءِ وَالغَضَبِ وَأَسْأَلُكَ الْعَقْدَ
فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ
لَا تَنْقَطِعُ وَأَسْأَلُكَ الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ
بَعْدَ الْمَوْتِ وَأَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشُّوقَ إِلَى
لِقَائِكَ غَيْرَ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ اللَّهُمَّ زَيْنًا بَرِيئًا
الْإِيمَانَ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ
وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

تشلہ روپس : باہانہ سر 786

توزیک تورسن تلسنی